

Oppdragsgiver: Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Tolkemonitor SPRÅK:
Offentlige organers behov for
tolketjenester første halvår
2024

oslo**economics**

Tittel: Tolkemonitor SPRÅK: Offentlige organers behov for tolketjenester første halvår 2024

Utarbeidet av: Oslo Economics

Finansiert av: Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Publisert: November 2024

Rapportnummer: 2024-86

Kontaktperson: Magne Asphjell / Partner

E-post: mka@osloeconomics.no

Tel: 938 03 677

Foto/illustrasjon forside: unsplash.com

Innhold

Sammendrag	3
Čoahkkáigeassu	4
Summary	5
ملخص	6
Innledning	7
1. Antall tolkeoppdrag og fordeling på språk	8
1.1 Begrensninger ved språkanalyser	8
1.2 Språkfordeling	8
1.3 Sektorfordeling	9
2. Behov for dispensasjonsadgang	10
2.1 Språk uten kvalifiserte tolker i Nasjonalt tolkeregister	10
2.2 Dekningsgrad kvalifiserte tolker per språk	10
3. Behov for kvalifiseringstilbud	14
3.1 Språk uten kvalifiserte tolker	14
3.2 Behov for kvalifisering innenfor andre språk	14
4. Bruk av fjerntolking	17
5. Referanser	28

Sammendrag

Tolkemonitor SPRÅK gir oppdatert kunnskap om offentlig sektors behov for tolketjenester innen ulike språk. Rapportene gir en oversikt over kvalifiseringsbehovet i tolking med utgangspunkt i dagens tilgang på kvalifiserte tolker og hvilke språk det er størst behov for tolking på.

For første halvår 2024 anslår vi at det totalt har blitt gjennomført i overkant av 1 005 000 oppdrag på talespråk og rett under 39 000 oppdrag på tegnspråk- og skrivetolking. Oppdragsmengden for talespråk tilsvarer en vekst på omtrent 22 prosent fra første halvår 2023, mens oppdragsmengden på tegnspråk- og skrivetolking er redusert med omtrent 5 prosent. De 20 talespråkene det gjennomføres flest oppdrag på står for en betydelig andel av den totale oppdragsmengden (omtrent 92 prosent). Dette utgjør en liten økning fra 2023, hvor de 20 språkene utgjorde rundt 90 prosent av oppdragsmengden.

Blant de rapporterte tolkeoppdragene finner vi 44 språk uten tilgang på kvalifisert tolk. Av disse er det 14 språk med 10 eller færre oppdrag i perioden. For 18 språk finner vi en beregnet oppdragsmengde på 50 eller flere oppdrag uten at det finnes tilgang på kvalifisert tolk.

I tillegg er det flere språk som kan ha underdekning av kvalifiserte tolker. Dersom alle oppdrag på hvert språk skulle blitt utført av tolker med kvalifikasjonsnivå E eller høyere, viser anslagene våre at det er mellom 363 500 og 583 400 oppdrag ikke kan dekkes, avhengig av antagelse knyttet til maksimal kapasitet per tolkeressurs. Dette utgjør mellom 35 og 56 prosent av den totale oppdragsmengden for første halvår 2024. Kvalifiseringsbehovet for nye tolker på ulike språk, kommer som følge av mengden oppdrag som ikke kan dekkes av kvalifisert tolk.

Bruk av telefontolking er fortsatt den mest utbredte tolkemethoden, slik det også var i 2023 og 2022. Telefontolking stod alene for rundt 76 prosent av alle innrapporterte oppdrag første halvår 2024. Skjermtolking øker ikke til tross for tidligere antakelser om dette og betydelig oppmerksomhet over flere år fra offentlige myndigheter.

Čoahkkáigeassu

Tolkemonitor SPRÅK almmuha ođasmahtton máhtolašvuoda movt almmolaš suorgi dárbbša dulkonbálvalusaid iešguđetge gielaide. Raporttain lea oppalašgeahčastat das makkár kvalifiserendárbbut leat dulkomis, vuolggasadjin leat man ollu kvalifiserejuvwon dulkkat leat olámuttos ja makkár gielain lea stuorámus dárbu dulkomii.

Vuosttaš jahkebeali 2024:s meroštallat ahte leat čađahuvvon oktiibuot 1 005 000 dulkoma hupmangillii ja 39 000 dulkoma seavagillii ja čállindulkomii. Man ollu bargogohččumat leat hupmangillii lea lassánan sullii 22 proseanttain 2023 vuosttaš jahkebeali rájes, seavagiela- ja čállindulkomiid bargogohččumat leat njiedjan sullii viđain proseanttain. Dat 20 giela mat dávjijimusat dulkojuvvojit leat stuorra oassi oppalaš bargogohččunhivodagas (sullii 92 proseantta). Dát lea veahá lassánan 2023 rájes, go dalle ledje dát 20 giela 90 proseantta bargogohččunhivodagas.

Raporterejuvwon dulkomiin leat 44 giela main eai leat kvalifiserejuvwon dulkkat olámuttos. Dáid gielain leat 14 giela main leat 10 dahje unnánat bargogohččumat áigodagas. Lea meroštallon ahte leat 18 giela main leat 50 dahje eanet bargogohččuma maidda ii leat kvalifiserejuvwon dulka.

Dasa lassin de leat mánga giela main váilot gelbbolaš dulkkat. Jus buot dulkonbarggut juohke gillii galggaše čađahuvvot dulkkaiguin geain lea gealbodássi E dahje alit, de čájehit min meroštallamat ahte leat gaskal 363 500 ja 583 400 dulkadárbbu mat eai livččii gokčot, dan duohken man ollu kapasitehta mii navdit ovttaskas dulkaresurssas leat. Dát lea gaskal 35 ja 56 proseantta oppalaš doaimmahivodagas 2024 vuosttaš jahkebealis. Dárbu kvalifiseret ođđa dulkkaid iešguđege gielaide boahtá doaimmahivodagas maidda eai gávdno gelbbolaš dulkkat.

Telefovdnadulkon lea ain dábáleamos dulkonvuohki, nu mo maid lei 2023:s, ja 2022:s. Telefovdnadulkon dagahii 76 proseantta buot sisaraporterejuvwon bargogohččumiin 2024 vuosttaš jahkebealis. Šearbmadulkoma geavaheapmi ii lassán vaikke vel dan navddiimet ovdal ja lea ožžon stuorra fuomášumi almmolaš eiseválddiin mánggaid jagiid.

Summary

Tolkemonitor SPRÅK provides regular updates on the latest data concerning demand in the public sector for interpreting services in different languages. These reports provide an overview of demand for qualifications in interpreting based on the current supply of qualified interpreters and the languages where demand for interpreting is greatest.

During the first six months of 2024, we estimate that a total of 1,005,000 assignments were carried out in spoken languages, along with just under 39,000 assignments involving sign languages and speech-to-text interpreting. The number of assignments in spoken languages corresponds to growth of approximately 22 percent from the first half of 2023, while the number of assignments involving sign languages and speech-to-text interpreting decreased by approximately 5 percent. The 20 languages in which the most assignments are carried out account for a significant proportion of the total number of assignments (approximately 92 percent). This represents a slight increase from 2023, when these languages accounted for around 90 percent of assignments.

Among the reported interpreting assignments, there are 44 languages for which no qualified interpreters are available. Of these, there are 14 languages with ten or fewer assignments during the period. For 18 languages, we find an estimated assignment volume of 50 or more assignments for which no qualified interpreters are available.

In addition, there are a number of languages for which there may be a shortfall in the coverage of qualified interpreters. If all assignments in each language were to be performed by interpreters with qualification level E or above, our estimates indicate that there would be between 363,500 and 583,400 assignments that could not be covered, depending on the assumption concerning the maximum capacity per interpreting resource. This represents between 35 and 56 percent of the total volume of assignments during the first half of 2024. Demand for qualifications for new interpreters in different languages arises as a result of the volume of assignments that cannot be covered by qualified interpreters.

The use of telephone interpreting is still the most widespread interpreting method, as it was in 2022 and 2023. Telephone interpreting alone accounted for around 76 percent of all reported assignments during the first half of 2024. There has been no increase in video-mediated interpreting, despite previous assumptions concerning this and considerable attention from public authorities over a number of years.

ملخص

يمنحك مرصد ترجمة اللغات *Tolkemonitor SPRÅK* معرفة متجددة حول حاجات القطاع العام لخدمات الترجمة في مختلف اللغات. تمنحك التقارير لمحة عامة حول الحاجة للمؤهلات في نطاق الترجمة، وذلك بناء على كيفية التعاطي الحالية مع المترجمين المؤهلين، وطبيعة اللغات التي تكثر الحاجة للترجمة فيها.

في النصف الأول من سنة 2024، تفيد تقديراتنا إلى أن مجموع المهمات قد بلغ 1 500 000 مهمة باللغات المنطوقة، وأقل من 39 000 مهمة بلغات الإشارة والترجمة الكتابية. حجم المهمات باللغة المنطوقة يعادل النمو بنسبة 22 بالمائة تقريباً مقارنة بالنصف الأول من عام 2023، بينما انخفض حجم المهمات للغة الإشارة والترجمة الكتابية بحوالي نسبة 5 بالمائة. اللغات الـ 20 التي يتم القيام بمعظم مهمات الترجمة بها، تشكل نسبة كبيرة من إجمالي المهمات (حوالي 92 في المائة). ويشكل هذا ارتفاع طفيف عن عام 2023، حيث شكلت اللغات الـ 20 حوالي 90 في المائة من حجم المهمات.

ومن بين مهمات الترجمة المُبلَّغ عنها، نجد 44 لغة لا يُتاح لها مترجم مؤهل. ويوجد من بينها 14 لغة ينفذ بها 10 مهمات ترجمة أثناء هذه المدة. وبالنسبة إلى 18 لغة، يفيد حساب مهمات الترجمة بأن هناك 50 مهمة أو أكثر، لا يُتاح لها مترجم مؤهل.

وإضافة إلى ذلك، يوجد العديد من اللغات التي قد لا يغطيها مترجمون مؤهلون. إن كان يفترض القيام بكافة المهمات في كل لغة عبر مترجمين يحملون مؤهلاً بمستوى E أو أعلى، فإن تقديراتنا تظهر أنه يتعدّر تغطية ما بين 363,500 و 583 400 مهمة، وذلك يتوقف على الافتراض المتعلق بأقصى طاقة لكل مورد ترجمة. وهذا يشكل ما بين 35 بالمئة و 56 بالمئة من إجمالي حجم المهمات في نصف السنة الأول لعام 2024. تأتي الحاجة إلى تأهيل المترجمين الجدد في اللغات المختلفة، نتيجة لحجم المهمات التي لا يمكن لمترجم مؤهل تغطيتها.

لا يزال استعمال الترجمة التلغونية يمثل طريقة الترجمة الأكثر انتشاراً، كما كان أيضاً في عامي 2023 و 2022. الترجمة التلغونية تحتل لوحدها ما يقارب 76 بالمئة من جميع المهمات المُبلَّغ عنها في النصف الأول من سنة 2024. الترجمة عبر الشاشة الفيديو ليست مرتفعة بالرغم من الافتراضات السابقة حول هذا الأمر والعناية الكبيرة من جانب السلطات الحكومية على مدى عدة سنوات.

Innledning

Tolkemonitor SPRÅK første halvår 2024 er en del av IMDi's statusrapporter som omtaler offentlige organers behov for tolking innenfor ulike språk. Rapporten gir en oversikt over språk som offentlig sektor har behov for tolking på, språk med begrenset tilgang til kvalifiserte tolker og hvilke tolkeformer som blir benyttet for innrapporterte oppdrag. Statusrapporten bør ses i sammenheng med de foregående statusrapportene.

Datagrunnlag

Tolkemonitor SPRÅK baserer seg på innsamlet rapportering, automatiske uttrekk fra formidlingssystemene hos enkelte av tolketjenestene og datauttrekk fra Nasjonalt tolkeregiester.

Som følge av oppfølgingen av rapporten *Utredning av løsninger for datafangst og -analyse på tolkeområdet*¹ som Agenda Kaupang skrev for IMDi i 2022, ble det gjennomført en pilotering av automatisert datainnsamling fra den mest brukte formidlingsløsningen for tolkeformidling (WebOfficeOne / Proweb). Tre aktører har rapportert data gjennom denne løsningen for første halvår 2024. I tillegg har det blitt sendt ut svarskjema for manuell utfylling til alle registrerte leverandører av tolketjenester. Aktører som leverer tolketjenester, har i analysen blitt delt inn i tre hovedkategorier²:

1. Private tolkebyråer
2. Kommunale tolketjenester
3. Offentlige aktører med egenregi

For å få supplerende data har vi også sendt ut svarskjema til *kjøpere* av tolketjenester. Datagrunnlaget for rapporteringsåret første halvår 2024 baserer seg på:

- Syv private tolkebyråer
- Syv kommunale tolketjenester
- Åtte offentlige aktører med egenregiløsninger
- Én offentlige aktører med innkjøpsordning
- Én offentlig aktør med egenregiløsning og innkjøpsordning

I rapporteringen har formidlere og bestillere gitt informasjon om hvilke språk det er gjennomført tolkeoppdrag på, hvilket kvalifikasjonsnivå tolkene har, og hvilken tolkeform som har vært benyttet.³ I utvalget dekker innrapportert oppdragsmengde rundt to tredjedeler av oppdragsvolumet i offentlig sektor. Selve datagrunnlaget er omfattende og vi anser presisjonen i beregningene og fordelingene som presenteres i rapporten som relativt høy, selv om sektoren i utgangspunktet er krevende å kartlegge. Datagrunnlaget har blitt supplert med uttrekk fra Kommunalt leverandørregister, som viser alle norske kommuners kjøp av tjenester fra selskaper som driver tolkevirksomhet med angivelse av omsetning og sektorområde i kommunen. Dette supplerende datagrunnlaget bidrar til å anslå volumet av oppdrag som ikke rapporteres direkte fra aktører i markedet.

Metode

Rapporten følger den samme metoden som tidligere rapporteringer i samme prosjekt, se Tolkemonitor SPRÅK 2022. I likhet med helårsrapporteringen for 2023, belyser vi i tillegg hvordan usikkerheten knyttet til en tolks maksimale årlige oppdragskapasitet påvirker dekningsgradsberegningene. Dette gjøres ved å introdusere tre scenarier for kapasitetsutnyttelse for tolkeressurser: lav, middels og høy kapasitet. Dette utdypes i kapittel 3.

¹ <https://www.imdi.no/contentassets/dc4bd44bd1b6419d936dd1ba4d320379/utredning-av-losninger-for-datafangst-og--analyse-pa-tolkeområdet.pdf>

² Private tolkeformidlere viser til private selskaper som selger tolketjenester til offentlige kunder. Kommunale tolketjenester har til hovedformål å betjene tolkebehovet i egen kommune (eller en gruppe kommuner). Offentlige aktører med egenregi viser til offentlige virksomheter som har direkte avtaler med tolkene for å betjene egen virksomhet.

³ For å samle observasjonene har IMDi's semantiske språklister blitt benyttet for å gi hvert rapporterte språk en felles syntaks på tvers av formidlerne. Språk som kvalifiseres som «andre språk» inkluderer blant annet utdøde språk, «ingen», «annet», og tvetydige språknavn hvor det ikke er mulig å vite sikkert hvilket språk det er.

1. Antall tolkeoppdrag og fordeling på språk

I dette kapitlet beskriver vi bruken av tolketjenester, både totalt og fordelt per språk. Basert på rapporteringen, anslår vi en total oppdragsmengde på rett over 1 005 000 tolkeoppdrag på talespråk første halvår 2024. Dette innebærer en estimert økning av tolkeoppdrag innenfor offentlig sektor fra første halvår 2023 på omtrent 22 prosent. I tillegg ble det gjennomført rett under 39 000 oppdrag på tegnspråk- og skrivetolking, som utgjør en reduksjon på rundt 5 prosent fra første halvår 2023.

Vår rapportering om utviklingen i antall tolkeoppdrag er estimert basert på innrapportering fra store deler av, men ikke hele, tolkemarkedet, og det er følgelig usikkerhet knyttet til beregningen. Vi anser allikevel presisjonen i beregningene og fordelingene som presenteres i rapporten som relativt høy, da vi i stor grad belager oss på innrapportert data fra aktører i markedet.

1.1 Begrensninger ved språkanalyser

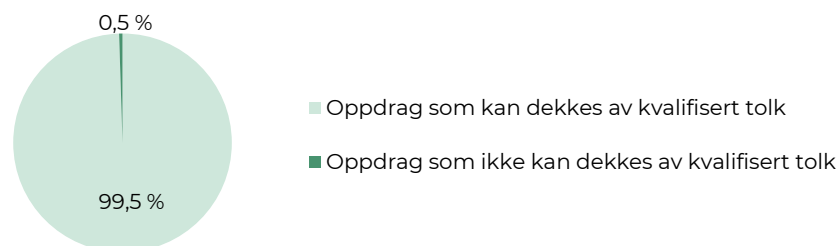
I prosjektet har det av ulike årsaker vært krevende å fremskaffe informasjon om behov for sjeldne språk og språkkombinasjoner, samt på samiske språk. Så langt har vi ikke kvantitative data for disse språkene som kan inngå i datagrunnlaget. I forbindelse med Tolkemonitor SPRÅK 2022 ble det innhentet kvalitativ informasjon fra disse aktørene for å få bedre innsikt i brukerreiser og behov for sjeldne språk og språkkombinasjoner så vel som samiske språk. Beskrivelser av brukerreiser for tolketilbudet kan leses mer i detalj i Tolkemonitor SPRÅK 2022.

Analysen i denne rapporten begrenser seg til tolkeoppdrag som utføres, og inkluderer ikke oppdrag som blir bestilt hvor det av ulike årsaker ikke er funnet tolk. Dette innebærer at analysen ikke fanger opp tolkebehov på språk hvor ingen tolker påtar seg oppdraget. Videre er det mulig at vi ikke fanger opp hele behovet på språk hvor behovet er større enn det antall personer som jobber som tolk kan eller ønsker å påta seg. Årsaken til at disse oppdragene ikke telles, er at det ville medført en risiko for at oppdrag blir telt flere ganger, ettersom man i de fleste tilfeller enten vil henvende seg et annet sted for å få tolk til samme samtale eller møte, eller flytte samtalen/møtet til en dag/tid når en tolk er tilgjengelig.

1.2 Språkfordeling

Nesten alle tolkeoppdrag for første halvår 2024 ble gjennomført på språk hvor det finnes minst én kvalifisert tolk i Nasjonalt tolkeregister. Av Figur 1-1 fremkommer det at 99,5 prosent av de innrapporterte oppdragene kan gjennomføres på språk som har minst én kvalifisert tolk. Det betyr at omtrent 0,5 prosent av oppdragene ikke kan gjennomføres med kvalifisert tolk. I 2023 kunne 99,6 av oppdragene gjennomføres med kvalifisert tolk.

Figur 1-1: Andel innrapporterte oppdrag som kan dekkes av kvalifiserte tolk første halvår 2024

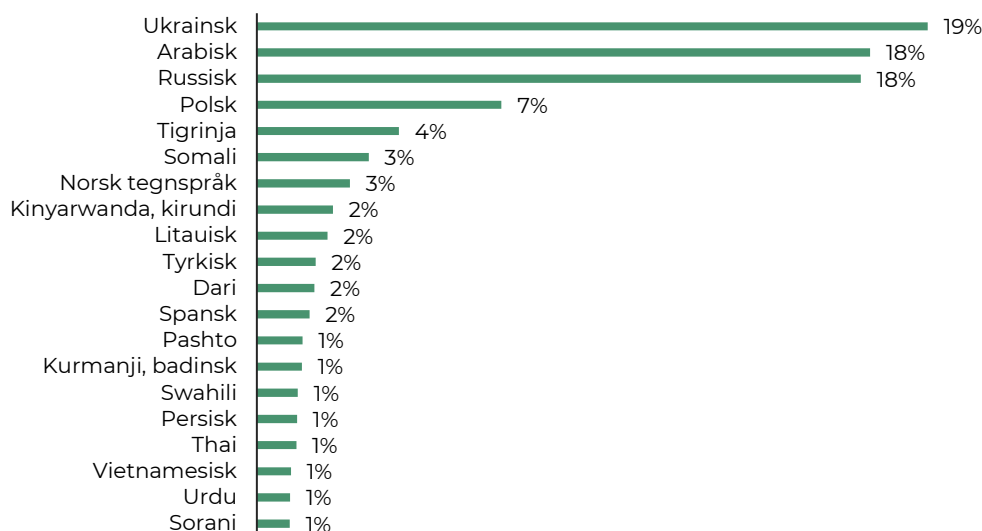

Kilde: Utfylt rapporteringsskjema og uttrekk fra Proweb, samt oppføringer i Nasjonalt tolkeregister. Definisjon av språk som kan dekkes av kvalifisert tolk som språk hvor det finnes minst én kvalifisert tolk i Nasjonalt tolkeregister.

Videre er det i vårt utvalg for første halvår 2024 til sammen 122 talespråk hvor vi finner enten minst én registrert tolk i Nasjonalt tolkeregister, minst ett gjennomført tolkeoppdrag eller begge deler. Av disse er det 44 språk hvor vi finner minst ett registrert oppdrag, uten minst én kvalifisert tolk. De 20 talespråkene hvor vi finner at det ble gjennomført flest tolkeoppdrag utgjør omtrent 92 prosent av alle gjennomførte tolkeoppdrag på talespråk. Dette utgjør en liten økning fra 2023, hvor tolkeoppdragene på talespråk hvor det ble gjennomført flest oppdrag, utgjorde rundt 90 prosent av den totale oppdragsmengden.

Som det fremgår av Figur 1-2, er ukrainsk det mest etterspurte tolkespråket i Norge. 19 prosent av alle tolkeoppdrag⁴ som ble gjennomført første halvår 2024 var mellom ukrainsk og norsk. Det er første gang siden krigen i Ukraina begynte i 2022, at ukrainsk er det største tolkespråket i Norge. Etter ukrainsk følger arabisk, russisk, polsk, tigrinja, somali som de mest brukte talespråkene første halvår 2024.

Figur 1-2: De mest etterspurte språkene for tolking i offentlig sektor første halvår 2024

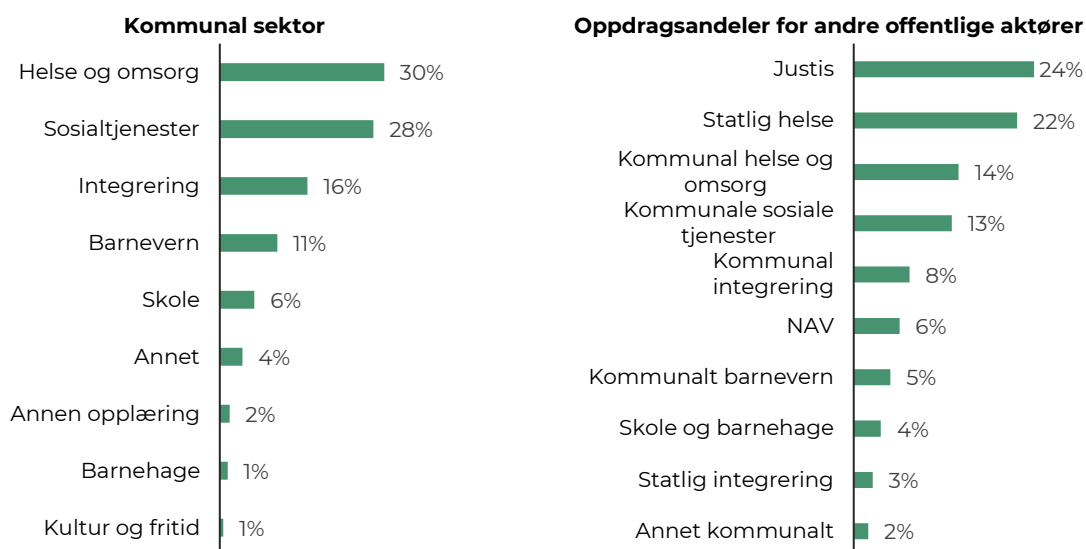

Kilde: Utfylt rapporteringsskjema og uttrekk fra Proweb, samt oppføringer i Nasjonalt tolkeregister Andel av rapporterte gjennomførte oppdrag for første halvår 2024.

1.3 Sektorfordeling

Sektorfordelingen for kommunale oppdrag baserer seg på data fra kommunalt leverandørregister for 2023. I kommunal sektor gjennomføres den største andelen av oppdragene innenfor helse og omsorg (30 prosent) og sosialtjenester (28 prosent). For offentlig sektor totalt er det justis som utgjør den største sektoren (24 prosent), etterfulgt av statlig helse (22 prosent) og kommunal helse og omsorg (14 prosent). Se Figur 1-3 for fordeling av tolkeoppdrag for kommunale og offentlige aktører.

Figur 1-3: Sektorfordeling for kommunale tolkeoppdrag

Kilde: Kommunalt leverandørregister og anslag på totalt antall tolkeoppdrag for 2023 fra utfylt rapporteringsskjema og uttrekk fra Proweb.

⁴ Total oppdragsmengde inkluderer tolking på talespråk, tegnspråk- og skriveolking.

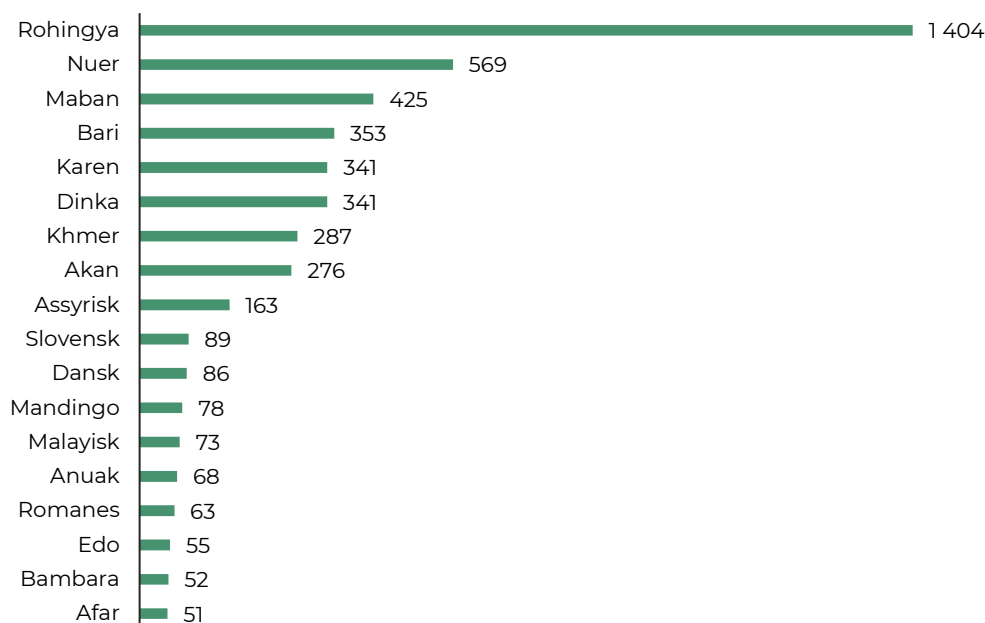
2. Behov for dispensasjonsadgang

Tolkelovens krav om bruk av kvalifisert tolk gjelder for alle fagpersoner i offentlig sektor, i alle deler av landet. I utgangspunktet skal det offentlige bruke kvalifisert tolk fra lovens ikrafttredelse 1. januar 2022, men det gis dispensasjon frem til og med 31. desember 2026, slik at kravet om å bruke kvalifisert tolk vil gjelde fullt ut først etter en overgangsperiode på fem år etter lovens ikrafttredelse, det vil si 1. januar 2027. Behovet for en slik overgangsperiode har sammenheng med behovet for å få en bedre dekning av kvalifiserte tolker innenfor språk hvor vi i dag har relativt store underdekkede behov. Behovet for flere kvalifiserte tolker gjelder både for språk hvor det finnes få eller ingen kvalifiserte tolker, og for språk med spesielt store tolkebehov.

2.1 Språk uten kvalifiserte tolker i Nasjonalt tolkeregister

Totalt finner vi at det har blitt innrapportert tolkeoppdrag på 44 språk som står uten oppføringer av kvalifiserte tolker på nivå A-E i Nasjonalt tolkeregister (Se Tabell A-2 i Vedlegg A). Av disse er det rapportert tolkeoppdrag på 18 språk med 50 eller flere oppdrag, og tolkeoppdrag på 14 språk med mindre enn 10 oppdrag. Blant språkene uten registret tolk, er det størst etterspørsel etter kvalifiserte tolker på rohingya, med en estimert oppdragsmengde på 1404 oppdrag (se Figur 2-1).

Figur 2-1: Språk uten kvalifisert tolk med minst 50 beregnede oppdrag

Kilde: Uttrekk fra Nasjonalt tolkeregister, 1.oktober 2024. I tabellen angir vi språk med rapporterte oppdrag, men hvor vi ikke finner oppføringer av kvalifiserte tolker på noe nivå i Nasjonalt tolkeregister.

2.2 Dekningsgrad kvalifiserte tolker per språk

Datagrunnlaget for å belyse dekningsgraden med hensyn til kvalifiserte tolker på ulike språk er hentet fra Nasjonalt tolkeregister, i et uttrekk fra registeret per 1. oktober 2024. Antall tolkeoppdrag representerer etterspørselen etter tolketjenester, mens antall kvalifiserte tolker representerer tilbudet av tolker til å gjennomføre tolkeoppdragene. Dekningsgraden defineres som forholdet mellom antall kvalifiserte tolker per språk, multiplisert med antall oppdrag en tolk kan gjennomføre per år, og oppdragsmengden for det gitte språket. En mer detaljert beskrivelse av metode for beregning av dekningsgrad kan leses i Tolkemonitor SPRÅK 2022.⁵

⁵ En utfordring knyttet til beregning av kapasitet per språk er at tolker i nasjonalt tolkeregister kan være oppført med flere språk, noe vi kun tar høyde for i denne analysen ved å anta en konservativt beregnet kapasitet per tolk. På noen språk kan estimatene på dekningsgrad være overvurdert sammenlignet med andre språk fordi flere språkoppføringer per tolk er vanligere innenfor noen få språk.

I likhet med Tolkemonitor SPRÅK 2023, gjennomføres analysene ved bruk av tre estimater for maksimal kapasitetsutnyttelse per tolk per år. For alle dekningsgradsanalysene benytter vi tre ulike antagelser knyttet til antall oppdrag en tolk kan gjennomføre per år. Disse er som følger:

- Lav kapasitetsutnyttelse med 188 oppdrag per tolk for første halvår (345 oppdrag per år)
- Middels kapasitetsutnyttelse 273 oppdrag per tolk for første halvår (500 oppdrag per år)
- Høy kapasitetsutnyttelse med 350 per tolk for første halvår (640 oppdrag per år).

De ulike nivåene for kapasitetsutnyttelse medfører også ulike antagelser om hvor mange oppdrag en tolk kan gjennomføre i løpet av en dag. Dette utdypes mer detaljert i Tolkemonitor SPRÅK 2023.

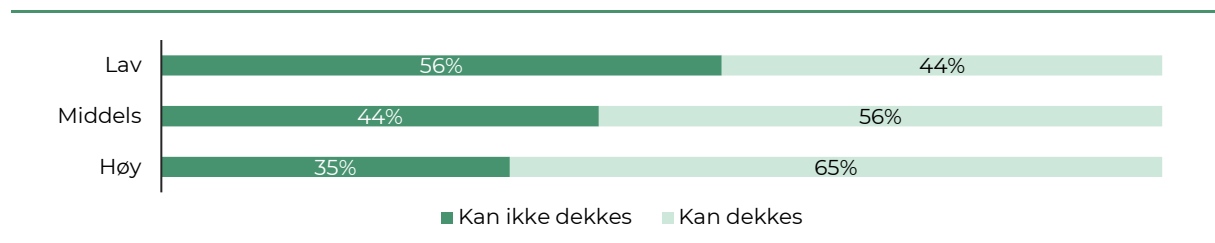
Mens dekningen på hvert talespråk er ulik med hensyn på tolkebehov og tilgang på kvalifiserte tolker, er dekningen for tolking for oppdrag på tegnspråk- og skriveolking relativt god. Ved tolking til tegnspråk- og skriveolking, benyttes i svært liten grad ufaglærte tolker. For disse oppdragstypene, er det 281 kvalifiserte tolker med bachelorgrad eller annen kortere tolkeutdanning fra universitet/høgskole, og 37 med kvalifikasjonsnivå tilsvarende nivå D.

2.2.1 Nivå A-E

Når vi beregner dekningsgraden for tolker som har kvalifikasjonsnivå A til E, og forutsetter at en tolk kan gjennomføre 188 tolkeoppdrag for første halvår, finner vi at det er totalt 30 språk⁶ som kan være underdekket. Dersom vi antar at en tolk kan dekke 273 oppdrag for første halvår, finner vi 18 språk som kan være underdekket og tilsvarende 13 språk dersom en tolk kan dekke 350 oppdrag for første halvår. Jo høyere kapasitet hver tolk antas å ha, jo flere språk antas å ha nok tolker til å dekke tolkebehovet.

For oppdrag på språk hvor det minimum er registrert én tolk i Nasjonalt tolkeregister, finner vi at 44 prosent kan dekkes av kvalifisert tolk med kvalifikasjon A-E, gitt en kapasitet per halvår på 188 oppdrag per tolk. Tilsvarende finner vi at 56 prosent av oppdragene kan dekkes gitt en kapasitet på 273 oppdrag per tolk per halvår og 65 prosent gitt en oppdragskapasitet på 350 oppdrag per tolk per halvår (Se Figur 2-2). I tillegg til oppdrag på disse språkene, er det 44 språk hvor det ikke er registrert en kvalifisert tolk i tolkeregisteret, men hvor har blitt gjennomført tolkeoppdrag.

Figur 2-2: Andel oppdrag som kan dekkes og ikke kan dekkes med kvalifisert tolk på nivå A-E, første halvår 2024

Kilde: Rapportering fra formidlere og bestillere, samt oppføringer i Nasjonalt tolkeregister.

I Figur 2-3 presenterer vi anslag på dekningsgrad for oppdrag på språk med én eller flere oppførte tolker i Nasjonalt tolkeregister, men hvor vi likevel beregner en underdekning. Se Vedlegg B for en fullstendig oversikt over dekningsgradsanalysene på nivå A-E for alle språk som har minst én kvalifisert tolk i tolkeregisteret.

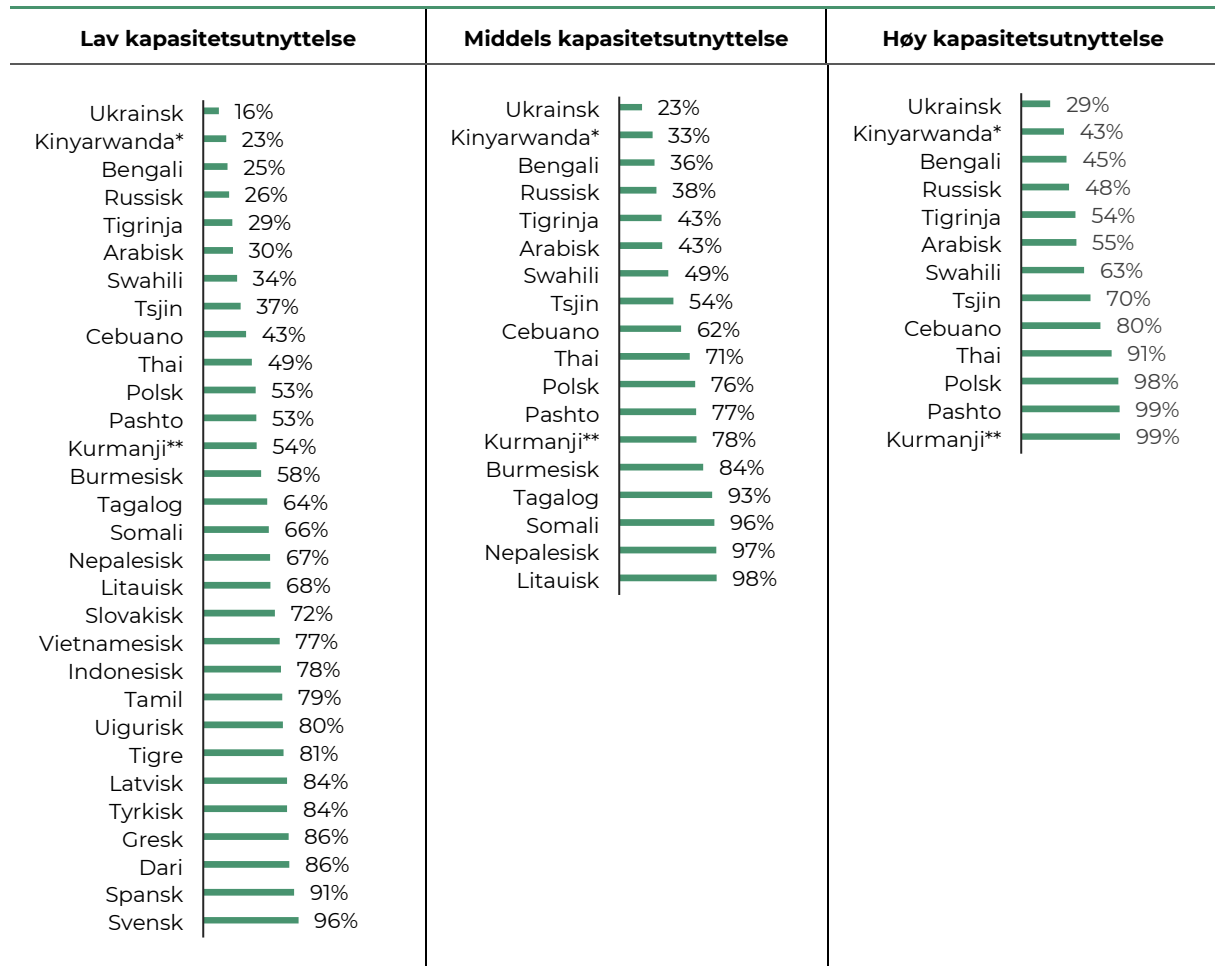
Av språkene som er registrert med minst én kvalifisert tolk i tolkeregisteret, er det flere som regnes som underdekket. Oppdrag på ukrainsk har den laveste dekningsgraden på mellom 16 til 29 prosent, avhengig av hvilken kapasitet en antar at tolkene har per halvår (188 til 350 oppdrag). Etter ukrainsk følger oppdrag på kinyarwanda, bengali, russisk, tigrinja, arabisk, swahili, tsjin og cebuano som språkene med lavest dekning av kvalifiserte tolker. På motsatt side er det flere språk som betegnes som fullstendig dekket, eller har overdekning av kvalifiserte tolker. For eksempel estimerer vi at 91 prosent av oppdragene på spansk kan dekkes av en kvalifisert tolk ved laveste kapasitetsutnyttelse, i tillegg til at språket anses som fullstendig dekket ved middels og høy kapasitetsutnyttelse.

Det er også relevant å se på restkapasiteten for de språkene hvor vi beregner full dekning. For de tre ulike kapasitetsnivåene (188, 237 og 350 oppdrag per tolk per halvår) er det henholdsvis 32, 42 og 47 språk som har mer enn tre tolker, og samtidig anses som fullstendig dekket eller overdekket⁶ (se mer i Vedlegg B). For eksempel anses samtlige oppdrag på vietnamesisk som dekket ved middels kapasitetsutnyttelse, med en

⁶ Dette inkluderer ikke samiske språk, da det er grunn til å tro at behovet for tolk på disse språkene er særlig underrepresentert i datagrunnlaget. Se omtale i Tolkemonitor SPRÅK 2022.

dekningsgrad på 111 prosent. Dette vil si at språket har elleve prosentpoengs restkapasitet, noe som medfører at oppdragsmengden kan øke med tolv prosentpoeng før språket anses som underdekket. Videre er det flere språk som tilsynelatende ikke har behov for å kvalifisere nye tolker i lang tid framover, gitt at det ikke skjer noe ekstraordinært. Dette gjelder for eksempel engelsk, fransk, tsjettjensk, tsjekkisk, finsk og nederlandsk. Se oversikten i Vedlegg B.

Figur 2-3: Dekningsgrad med kvalifikasjonsnivå A-E, språk med underdekning

Kilde: Utfylte rapporteringsskjema og uttrekk fra Proweb, samt oppføringer i Nasjonalt tolkeregister. Lav kapasitetsutnyttelse utgjør en maksimal kapasitet på 188 oppdrag per tolk per halvår, middels kapasitetsutnyttelse er på 237 oppdrag og høy kapasitetsutnyttelse er på 350 oppdrag. * Inkluderer også kirundi. ** inkluderer også badinsk. Språk med 0 prosent dekning er utelatt.

2.2.2 Nivå A-D

Hvis alle tolkeoppdrag skal utføres av tolker med tolkeutdanning og/eller statsautorisasjon (nivå A-D), vil dekningsgraden reduseres sammenlignet med nivå A-E. Gitt at en tolk kan gjennomføre 188 oppdrag per halvår, er det 57 språk⁷ som under denne betingelsen kan ha en underdekning av kvalifiserte tolker, sammenlignet med 30 språk i den første spesifikasjonen (nivå A-E). Dersom vi antar at tolken har en oppdragskapasitet på 273 oppdrag per halvår er det 45 språk som kan ha en underdekning. Gitt en kapasitet på 320 oppdrag, er det 39 språk som har underdekning. I tillegg kommer de 44 språkene hvor det har blitt gjennomført tolkeoppdrag, men som ikke har en kvalifisert tolk i nasjonalt tolkeregister.

Gitt en maksimal kapasitet på 188 oppdrag per tolk per halvår, anslår vi at nesten 73 prosent av oppdragene ikke kan dekkes dersom alle oppdrag skulle blitt utført av tolker med kvalifikasjonsnivå D eller høyere. Tilsvarende for maksimal kapasitet på henholdsvis 273 og 350 oppdrag per tolk hvert år vil henholdsvis 65 prosent og 59 prosent av oppdragene ikke være dekket.

I likhet med beregningene for kvalifikasjonsnivå A-E, har vi analysert dekningsgraden som andel oppdrag i forhold til tilgjengelige tolkeoppdrag for nivå A-D. Oppdrag på kinyarwanda, ukrainsk, russisk, arabisk, tigrinja og

⁷ Gitt at språket har minimum én kvalifisert tolk i Nasjonalt tolkeregister.

swahili anses som særlig underdekket av kvalifiserte tolker på dette nivået. På motsatt siden kategoriseres oppdrag på enkelte språk som underdekket, samtidig som det ikke krever så stor prosentvis økning i tilbudet før de anses som fullstendig dekket. Dette gjelder for eksempel sorani med en dekningsgrad på nesten 95 prosent gitt lav kapasitetsutnyttelse, latvisk med en dekningsgrad på nesten 98 prosent gitt middels kapasitetsutnyttelse og slovakisk med en dekningsgrad på 95 prosent gitt høy kapasitetsutnyttelse.

Når det kommer til språk som kategoriseres som overdekket, ser vi at amharisk er dekket på 107 prosent ved laveste nivå for kapasitetsutnyttelse. Dette språket og vil kun tåle 7 prosent økning i etterspørsel før de ikke har noe restkapasitet gitt dagens tilgang på tolker med kvalifikasjonsnivå D eller bedre. Videre er det tilsynelatende ikke behov for å kvalifisere nye tolker i lang tid fremover på panjabi, nederlandsk, estisk og finsk og fransk, gitt at det ikke skjer noe ekstraordinært (se Vedlegg B).

2.2.3 Nivå A-C

Dersom alle tolkeoppdrag skal utføres av tolker med bachelor i tolking og/eller statsautorisasjon (nivå A-C), er det ytterligere 14 språk (188 oppdrag per tolk), 24 språk (273 oppdrag per tolk) eller 29 språk (350 oppdrag per tolk) som kan kategoriseres som underdekket, sammenlignet med kvalifikasjonsnivå A-D. I tillegg kommer de 44 språkene hvor det har blitt gjennomført tolkeoppdrag, men som ikke har en kvalifisert tolk i nasjonalt tolkeregister.

Gitt at en tolk kan gjennomføre 188 oppdrag per halvår, anslår vi at det er 11 prosent av oppdragene kan bli utført av tolker med bachelor i tolking og/eller statsautorisasjon. Gitt en kapasitet per tolk på 273 og 350 oppdrag endres dette til henholdsvis 14 prosent og 17 prosent av oppdragene som kan utføres av en kvalifisert tolk.

I Nasjonalt tolkeregister er det 41 språk som har minst én kvalifisert tolk med kvalifikasjonsnivå C eller bedre.

På laveste kapasitetsnivå (188 oppdrag per halvår) estimerer vi at samtlige oppdrag på norsk tegnspråk kan dekket av en kvalifisert tolk på nivå A-C. Gitt kapasitetsnivå på 273 anses også oppdrag på engelsk som fullstendig dekket, og ved 350 oppdrag per tolke⁸ anses tysk som fullstendig dekket. Forskjellen mellom hvilke språk som anses som fullstendig dekket ved de ulike kapasitetsnivåene, viser at det er store forskjeller når det kommer til hvor stor økning i oppdragsmengde enkelte språk kan tåle før de blir kategorisert som underdekket. Det er kun norsk tegnspråk som kategoriseres som dekket i alle tre scenarioene (se Vedlegg B).

⁸ Gjelder inklusiv språk med tre eller færre kvalifiserte tolker.

3. Behov for kvalifiseringstilbud

I kapittel 3 presenterte vi dekningsgrad per språk definert som antatt kapasitet som andel av oppdragsmengde. Språk med relativt få kvalifiserte tolker i forhold til antall oppdrag indikerer en lav dekningsgrad, noe som kan skyldes at det er lite tilgjengelige kvalifiserte tolker eller at det er en forholdsvis stor oppdragsmengde innenfor et språk. Det er derfor ikke nødvendigvis en direkte sammenheng mellom anslag på underdekning og behov for kvalifisering av nye tolker. I dette kapittelet gir vi en oversikt over behovet for kvalifiserte tolker per språk, som vil være en bedre indikasjon for prioritet med hensyn på behov for kvalifiseringstilbud.

Analysen fremstiller ikke regionale forskjeller i tilgang på kvalifiserte tolker. Dette forenkler bildet av virkeligheten noe, da enkelte regioner særlig har utfordringer med å dekke tolkeoppdrag med kvalifiserte tolker. De kvalifiserte tolkene er ikke jevnt fordelt geografisk, og for enkelte språk i enkelte regioner oppgir formidlerne å ikke ha tilgang på noen kvalifiserte tolker i det hele tatt. Selv om fjerntolking er et alternativ som allerede benyttes, dekker ikke dette hele behovet.

3.1 Språk uten kvalifiserte tolker

Rapporteringen av oppdrag for første halvår 2024 viser at det er gjennomført tolkeoppdrag på 18 språk uten oppføringer i Nasjonalt tolkeregister og som samtidig utløser et behov for mer enn 50 tolkeoppdrag. Disse språkene er henholdsvis afar, akan, anuak, assyrisk, bambara, bari, dansk, dinka, edo, karen, khmer, maban, malayisk, mandingo, nuer, rohingya, romanes og slovensk. Blant disse identifiserer vi et særlig behov for kvalifisering av tolker på ett språk: rohingya med 1404 beregnede antall oppdrag. Oppdrag på ytterligere 8 språk (188 oppdrag per tolk), 8 språk (237 oppdrag per tolk) og 4 språk (350 oppdrag per tolk) uten oppføringer i Nasjonalt tolkeregister utløser et behov for to eller flere tolkeårsverk (rundet opp) (se Vedlegg A for mer informasjon).

3.2 Behov for kvalifisering innenfor andre språk

I det følgende presenteres underdekning i antall oppdrag per språk hvor vi finner oppføringer i Nasjonalt tolkeregister. Forutsetningene er de samme som i kapittel 3, men forskjellen er at det nå er antall udekkede oppdrag, og ikke dekningsgrad målt i andeler som ligger til grunn for rangeringen av språk, og deretter rangering av hvilke språk som bør prioriteres til kvalifisering. Vi skiller igjen på kvalifikasjonsnivå A til E, A til D og A til C.

3.2.1 Behov for kvalifisering på nivå A-E

Ved beregning av totalt behov for kvalifisering av nye tolker, benytter vi tre ulike forutsetninger for kapasitetsutnyttelse. Ved lav kapasitetsutnyttelse (188 oppdrag per halvår) finnes det oppdrag på 30 språk med behov for kvalifisering av nye tolker. Ved middels kapasitetsutnyttelse (237 oppdrag per halvår) er det behov for å kvalifisere tolker på 18 språk, mens ved høy kapasitetsutnyttelse (350 oppdrag per halvår) er det behov for å kvalifisere tolker på 12 språk. I tillegg til disse kommer språkene som ikke har en kvalifisert tolk i nasjonalt tolkeregister.

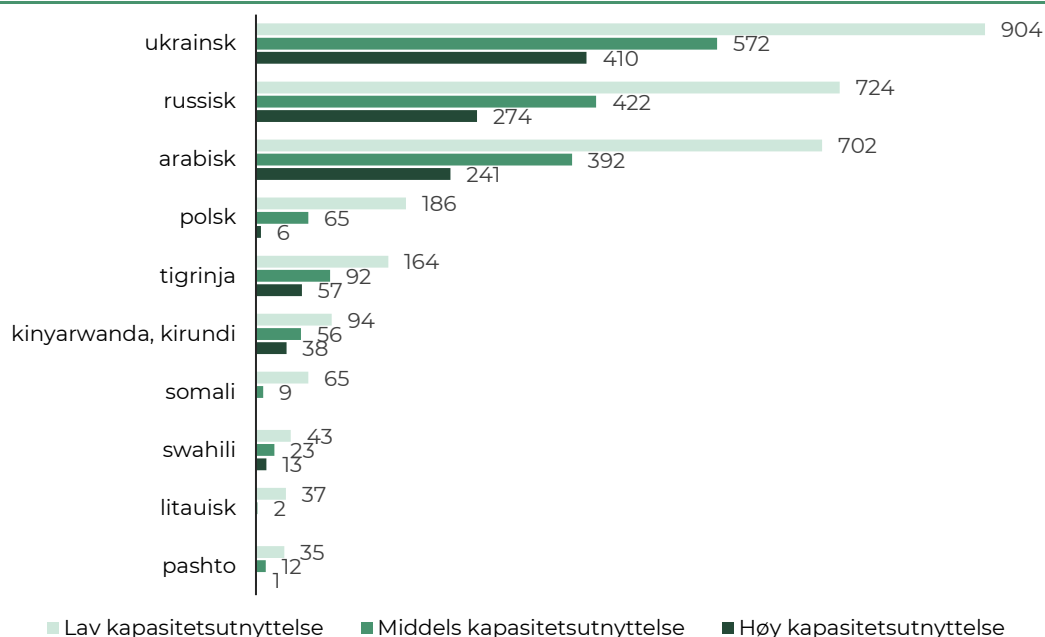
Ulikt fra 2023, er at det er størst behov for kvalifisering av nye tolker på ukrainsk, med et kvalifikasjonsbehov på henholdsvis 904 tolker (188 oppdrag per halvår), 572 tolker (237 oppdrag per halvår) eller 410 tolker (350 oppdrag per halvår). Videre er det også store kvalifiseringsbehov for tolker på russisk og arabisk. Hvis alle tolkeoppdrag skal gjennomføres av en kvalifisert tolk, har både ukrainsk og russisk et betydelig dekningsunderskudd målt i antall tolker for kvalifikasjonsnivå A-E. Også denne rapporteringen sammenfaller med den pågående krigen i Ukraina, som antas å være en viktig driver til det identifiserte kvalifiseringsbehovet. Se Figur 3-1 for mer informasjon om språkene med høyest kvalifiseringsbehov gitt kvalifikasjonsnivå A-E.

På andre siden er det enkelte språk som ved utdanning av kun én ekstra kvalifisert tolk, vil regnes som fullstendig dekket. Gitt nivå A-E og laveste kapasitetsutnyttelse (188 oppdrag per tolke per halvår), vil tolkebehovet på tigre, svensk og indonesisk dekkes med én ekstra kvalifisert tolk.

Ved antagelsen om at en tolk kan gjennomføre 188 oppdrag per halvår, er det litt forenklet estimert et behov for å utdanne rett over 3 116 tolker på nivå A-E, gitt dagens etterspørsel. Ved en noe høyere kapasitetsutnyttelse på 237 oppdrag per tolke per halvår, gir dagens etterspørsel et behov for å utdanne rett over 1 678 nye tolker på nivå

A-E. Tilsvarende vil det ved en høy kapasitetsutnyttelse på 350 oppdrag per tolk per halvår, være et behov for å utdanne rett over 1 049 nye tolker på nivå A-E. Se Vedlegg A for mer informasjon.

Figur 3-1 Kvalifiseringsbehov for de ti språkene med størst behov

Kilde: Utfylte rapporteringsskjema og uttrekk fra Proweb, samt oppføringer i Nasjonalt tolkeregister. Lav kapasitetsutnyttelse utgjør en maksimal kapasitet på 188 oppdrag per tolk per halvår, middels kapasitetsutnyttelse er på 237 oppdrag og høy kapasitetsutnyttelse er på 350 oppdrag.

3.2.2 Behov for kvalifisering på nivå A-D

Ved beregning av behov for kvalifisering av tolker med tolkeutdanning og/eller statsautorisasjon (nivå A-D), finner vi at det er totalt 57 språk med behov for kvalifisering av tolker med tilsvarende kvalifikasjon ved lav kapasitetsutnyttelse, 45 språk ved middels kapasitetsutnyttelse og 39 språk ved høy kapasitetsutnyttelse. Av disse er det enkelte språk som særlig har behov for kvalifisering av flere nye tolker. Dette inkluderer blant annet ukrainsk, som er en stor driver for underdekningen i denne spesifikasjonen. Dersom alle tolkeoppdrag på ukrainsk skal gjennomføres av en tolk med kvalifikasjonsnivå A-D, er det et behov for å kvalifisere ytterligere 1017 tolker (lav kapasitetsutnyttelse), 685 tolker (middels kapasitetsutnyttelse) eller 523 tolker (høy kapasitetsutnyttelse). Tilsvarende er det også større kvalifiseringsbehov for tolker på russisk, arabisk og tigrinja og polsk.

Selv om behovet for kvalifisering av nye tolker er stort på enkelte språk, er det også enkelte språk som har behov for å kvalifisere et fåtall tolker før de anses som dekket. Gitt nivå A-D og laveste kapasitetsutnyttelse (188 oppdrag per tolk per halvår), vil tolkebehovet på aserbajdsjansk, belarusisk, georgisk, hasaragi, hebraisk, islandsk, makedonsk, mongolsk, tibetansk, tsjekkisk og tysk dekkes ved kvalifisering av en ytterligere tolk.

Sammenlignet med nivå A-E er det ytterligere 1 277 tolker på som ikke inkluderes i beregningene av dekningsgrad. Fordi enkelte språk har en betydelig andel tolker kvalifisert på nivå E, vil det oppstå et relativt høyere kvalifiseringsbehov for tolker på disse språkene på nivå A-D, sammenlignet med nivå A-E. Et av språkene med særlig fremtredende behov er arabisk, med 143 tolker på nivå A-D, mot 155 tolker på nivå E. Tilsvarende for russisk er det 92 tolker på nivå A-D og 161 tolker på nivå E, og for ukrainsk er det 56 tolker på nivå A-D mot 113 tolker på nivå E. Disse språkene ble kategorisert som underdekket ved nivå A-E, som medfører at en økning i kvalifikasjonskrav også vil medbringe en ytterligere øking i behovet for kvalifisering av tolker.

Ved antagelsen om at en tolk kan gjennomføre 188 oppdrag per halvår, er det litt forenklet estimert et behov for å utdanne rett over 4 072 tolker på nivå A-D, gitt dagens etterspørsel. Ved en noe høyere kapasitetsutnyttelse på 237 oppdrag per tolk per halvår, gir dagens etterspørsel et behov for å utdanne rett over 2 499 nye tolker på nivå A-D. Tilsvarende vil det ved en høy kapasitetsutnyttelse, være et behov for å utdanne rett over 1 784 nye tolker. Se Vedlegg A for mer informasjon.

3.2.3 Behov for kvalifisering på nivå A-C

Dersom vi antar at alle oppdrag skal utføres av tolker med bachelor i tolking og/eller statsautorisasjon, finner vi et behov for kvalifisering av tolker i 72 språk (ved lav kapasitetsutnyttelse), 71 språk (ved middels kapasitetsutnyttelse) og 68 språk (ved høy kapasitetsutnyttelse). Tilsvarende som for foregående spesifikasjoner, er det særlig ukrainsk, arabisk, russisk, polsk og tigrinja som har et behov for kvalifisering av nye tolker. Videre ser vi at majoriteten av språkene med kvalifiseringsbehov kun trenger 10 eller færre nye kvalifiserte tolker, og at en betydelig andel av disse kun trenger én ny kvalifisert tolk for å kunne dekke oppdragsmengden.

Ved antagelsen om at en tolk kan gjennomføre 188 oppdrag per halvår, er det litt forenklet estimert et behov for å utdanne rett over 4 951 tolker på nivå A-C, gitt dagens etterspørsel. Ved en noe høyere kapasitetsutnyttelse på 237 oppdrag per tolk per halvår, gir dagens etterspørsel et behov for å utdanne rett over 3 308 nye tolker på nivå A-C. Tilsvarende vil det ved en høy kapasitetsutnyttelse på 350 oppdrag per tolk per halvår, være et behov for å utdanne rett over 2 516 nye tolker. Se Vedlegg A for en detaljert oversikt.

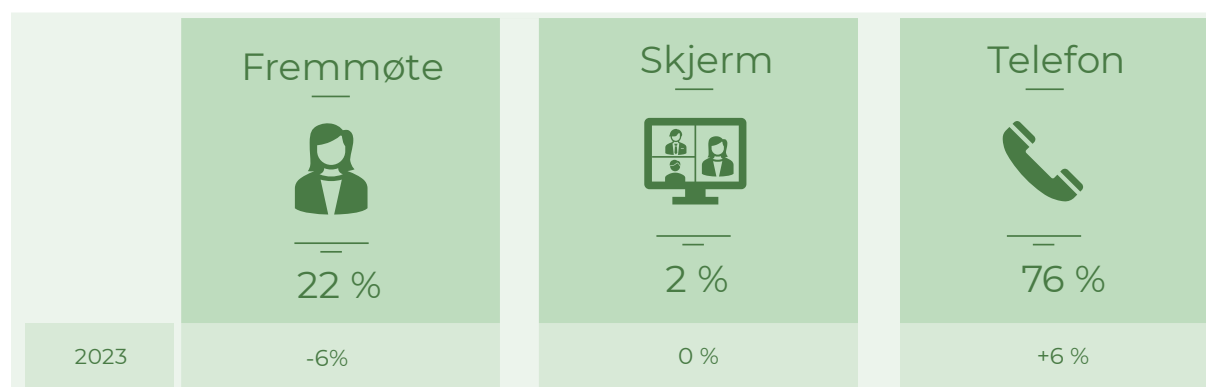
4. Bruk av fjerntolking

I dette kapitlet beskriver vi offentlige organers bruk av fjerntolking og fremmøtetolking. Funnene bidrar til å gi en indikasjon på offentlige organers bruk av fjerntolking og viktigheten av å gi veiledning i tolkelovens §8 om bruk av fjerntolking

Tolking i offentlig sektor kan skje på ulike måter. Tolkeoppdrag kan gjennomføres ved fremmøtetolking, skjermtolking eller telefontolking:

- Fremmøtetolking brukes om tolker som er fysisk til stede i kommunikasjonen mellom en offentlig tjenesteperson og innbyggeren med behov for tolk.
- Skjermtolking og telefontolking brukes ofte av hverandre i den felles samlebetegnelsen fjerntolking. Felles for tolking via skjerm og tolking via telefon er at tolken ikke er fysisk til stede i samme rom som den offentlige tjenestepersonen og/eller innbyggeren med behov for tolk.
 - Skjermtolking innebærer at tolken har lyd- og bildekommunikasjon med partene.
 - Telefontolking innebærer at tolken tolker over telefon, og har kun lydkommunikasjon med minst én av partene.

Figur 4-1: Oversikt over hvordan tolkeoppdrag ble gjennomført første halvår 2024

Kilde: Utfylt rapporteringsskjema og uttrekk fra Proweb, samt oppføringer i Nasjonalt tolkeregiester. Avrundet slikt at totalen blir 100 prosent. Endring fra halvårsrapportering 2023 og helårsrapportering 2023.

Telefontolking var den mest utbredte tolkemethoden første halvår 2024, og sto for 76 prosent av alle innrapporterte oppdrag. Fremmøtetolking utgjorde 22 prosent, mens skjermtolking stod for 2 prosent av den totale oppdragsmengden. Selve gjennomføringen av tolkeoppdragene varierer mellom de ulike formidlerne. Det er mer vanlig å formidle oppdrag gjennom telefontolking blant private formidlere (76 prosent) enn kommunale tolketjenester (62 prosent) og offentlige virksomheter med egenregi (10 prosent). Motsatt er det en mindre andel tolkeoppdrag som gjennomføres med tolken fysisk til stede blant private tolkebyrå (21 prosent) sammenlignet med kommunale tolketjenester (33 prosent). Også for tolking via skjerm er oppdragsandelen for private tolkebyrå lavere (1 prosent), sammenlignet med kommunale tolketjenester (5 prosent).

Endring i tolkeform fra første halvår 2023 og helårsrapporteringen for 2023 viser tilsvarende tendenser: en utvikling i større andel oppdrag som gjennomføres over telefon, og færre som gjennomføres ved fremmøtetolking. Skjermtolking øker ikke til stross for tidligere antakelser om dette og betydelig oppmerksomhet over flere år fra offentlige myndigheter.

For å kunne utvikle målrettede tiltak og retningslinjer på området, vil det være nyttig å monitorere offentlige organers faktiske forbruk av fjerntolking også i årene framover. Dette vil kunne bidra til å si noe om den observerte vridningen fra telefontolking mot fremmøtetolking kan tilskrives forhold ved tolkemarkedet (for eksempel innføring av ny tolkelov) eller om vridningen skyldes andre ekstraordinære hendelser og forhold i samfunnet.

Vedlegg A: Språkoversikt

Tabell A-1: Liste over nøkkeltall for språk i datautvalget som har minst en kvalifisert tolk (med og uten gjennomført tolkeoppdrag) i første halvår 2024

Språk	Antall oppdrag (estimert)	Antall kvalifiserte tolker A-E	Oppdrag per tolk	Rangering etter antall oppdrag
Albansk	6 144	34	181	23
Amharisk	3 853	37	104	27
Arabisk	187 994	298	631	2
Armensk	189	5	38	64
Aserbajdsjansk	307	7	44	56
Belarusisk	63	1	63	72
Bengali	767	1	767	45
Berbisk	445	7	64	49
Bilin	271	3	90	57
Bosnisk, kroatisk, serbisk, montenegrinsk	6 748	45	150	22
Bulgarsk	3 086	27	114	31
Burmesisk	1 942	6	324	36
Cebuano	439	1	439	50
Dari	17 636	81	218	11
Engelsk	5 929	98	60	24
Estisk	452	6	75	48
Finsk	349	12	29	53
Fransk	3 445	54	64	29
Georgisk	175	3	58	65
Gresk	2 198	10	220	34
Hasaragi	139	12	12	68
Hebraisk	14	1	14	74
Hindi	1 024	7	146	42
Igbo	40	4	10	73
Indonesisk	236	1	236	58
Islandsk	122	6	20	69

Språk	Antall oppdrag (estimert)	Antall kvalifiserte tolker A-E	Oppdrag per tolk	Rangering etter antall oppdrag
Italiensk	1 159	15	77	41
Japansk	190	4	48	63
Kantonesisk	908	7	130	43
Kinesisk mandarin	4 346	33	132	25
Kinyarwanda, kirundi	22 865	28	817	8
Koreansk	174	3	58	66
Kurmanji, badinsk	13 709	39	352	14
Latvisk	3 353	15	224	30
Lingala	204	2	102	61
Litauisk	20 892	75	279	9
Makedonsk	171	3	57	67
Mongolsk	86	2	43	70
Nederlandsk	339	16	21	54
Nepalesisk	1 679	6	280	38
Nordsamisk	86	18	5***	70
Norsk tegnspråk	38 971	318	123	6
Oromo	1 436	11	131	40
Panjabi	851	31	27	44
Pashto	13 765	39	353	13
Persisk	12 178	105	116	15
Polsk	73 714	206	358	4
Portugisisk	3 690	37	100	28
Rumensk	8 967	66	136	21
Russisk	183 848	253	727	3
Singalesisk	206	2	103	60
Slovakisk	1 833	7	262	37
Somali	33 908	116	292	7
Sorani	9 906	78	127	19
Spansk	16 085	78	206	12

Språk	Antall oppdrag (estimert)	Antall kvalifiserte tolker A-E	Oppdrag per tolk	Rangering etter antall oppdrag
Svensk	196	1	196	62
Swahili	12 139	22	552	16
Sørsamisk	2	3	1***	75
Tagalog	2 568	9	285	33
Tamil	4 343	18	241	26
Thai	11 934	31	385	17
Tibetansk	2	1	2	75
Tigre	223	1	223	59
Tigrinja	43 586	68	641	5
Tsjekkisk	417	8	52	51
Tsjetsjensk	539	9	60	46
Tsjin	502	1	502	47
Tyrkisk	18 469	78	237	10
Tysk	2 037	23	89	35
Uigurisk	1 635	7	234	39
Ukrainsk	201 828	169	1 194	1
Ungarsk	2 890	25	116	32
Urdu	9 788	60	163	20
Usbekisk	390	5	78	52
Vietnamesisk	10 312	42	246	18
Volof	318	2	159	55

Kilde: Rapporteringsskjema utfyllt av kommunale tolketjenester og private tolkebyråer, samt oppføringer i Nasjonalt tolkeregister. Kategorien «norsk tegnspråk» inkluderer tegnspråk- og skriveolking.

Tabell A-2: Språk med gjennomførte tolkeoppdrag første halvår 2024 uten kvalifisert tolk i tolkeregi­steret

Språk	Antall oppdrag	Tolkebehov lav	Tolkebehov middels	Tolkebehov høy
Rohingya	1 404	8	6	5
Nuer	569	4	3	2
Maban	425	3	2	2
Bari	353	2	2	2
Khmer	341	2	2	1
Karen	341	2	2	1
Dinka	287	2	2	1
Akan	276	2	2	1
Assyrisk	163	1	1	1
Slovensk	89	1	1	1
Dansk	86	1	1	1
Mandingo	78	1	1	1
Malayisk	73	1	1	1
Anuak	68	1	1	1
Romanes	63	1	1	1
Edo	55	1	1	1
Bambara	52	1	1	1
Afar	51	1	1	1
Sango	44	1	1	1
Luganda	41	1	1	1
Acehnesisk	40	1	1	1
Atsjoli	40	1	1	1
Turkmensk	29	1	1	1
Hausa	22	1	1	1
Zaghawa	22	1	1	1
Madi	19	1	1	1
Masalit	19	1	1	1

Språk	Antall oppdrag	Tolkebehov lav	Tolkebehov middels	Tolkebehov høy
Tadsjikisk	13	1	1	1
Fulansk	11	1	1	1
Lao	11	1	1	1
Soninke	8	1	1	1
Katalansk	5	1	1	1
Kirgisisk	5	1	1	1
Balutsji	3	1	1	1
Eve	3	1	1	1
Gassisk	3	1	1	1
Gujarati	3	1	1	1
Ilokano	3	1	1	1
Ingusjisk	3	1	1	1
Kikuyu	3	1	1	1
Marathi	3	1	1	1
Susu	3	1	1	1
Telugu	3	1	1	1
Yoruba	2	1	1	1

Kilde: Utfylt rapporteringsskjema og uttrekk fra Proweb, samt oppføringer i Nasjonalt tolkeregister.

Vedlegg B: Dekningsgradsanalyser

Språk	Nivå A-E			Nivå A-D			Nivå A-C		
	Lav	Middels	Høy	Lav	Middels	Høy	Lav	Middels	Høy
Ukrainsk	16 %	23 %	29 %	5 %	8 %	10 %	0 %	0 %	0 %
Kinyarwanda, kirundi	23 %	33 %	43 %	5 %	7 %	9 %	0 %	0 %	0 %
Bengali	25 %	36 %	45 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Russisk	26 %	38 %	48 %	9 %	14 %	17 %	4 %	5 %	7 %
Tigrinja	29 %	43 %	54 %	16 %	23 %	30 %	2 %	3 %	4 %
Arabisk	30 %	43 %	55 %	14 %	21 %	27 %	4 %	6 %	7 %
Swahili	34 %	49 %	63 %	17 %	25 %	32 %	0 %	0 %	0 %
Tsjin	37 %	54 %	70 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Cebuano	43 %	62 %	80 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Thai	49 %	71 %	91 %	43 %	62 %	79 %	2 %	2 %	3 %
Polsk	53 %	76 %	98 %	25 %	37 %	47 %	9 %	13 %	16 %
Pashto	53 %	77 %	99 %	41 %	59 %	76 %	5 %	8 %	10 %
Kurmanji, badinsk	54 %	78 %	99 %	27 %	40 %	51 %	1 %	2 %	3 %
Burmesisk	58 %	84 %	108 %	29 %	42 %	54 %	0 %	0 %	0 %
Somali	64 %	93 %	119 %	42 %	60 %	77 %	18 %	27 %	34 %
Tagalog	66 %	96 %	122 %	44 %	64 %	82 %	0 %	0 %	0 %
Nepalesisk	67 %	97 %	125 %	22 %	32 %	42 %	0 %	0 %	0 %
Litauisk	68 %	98 %	125 %	37 %	54 %	69 %	15 %	22 %	28 %
Slovakisk	72 %	104 %	133 %	51 %	74 %	95 %	31 %	45 %	57 %
Tamil	78 %	113 %	145 %	43 %	63 %	80 %	17 %	25 %	32 %
Tyrkisk	79 %	115 %	147 %	34 %	49 %	62 %	13 %	19 %	25 %
Indonesisk	80 %	116 %	148 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Uigurisk	81 %	117 %	149 %	35 %	50 %	64 %	0 %	0 %	0 %
Latvisk	84 %	122 %	156 %	67 %	98 %	125 %	17 %	24 %	31 %
Tigre	84 %	122 %	156 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Gresk	86 %	124 %	159 %	60 %	87 %	111 %	17 %	25 %	32 %

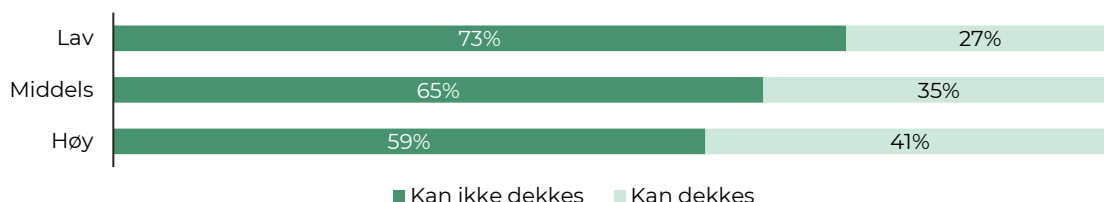
Dari	86 %	125 %	160 %	58 %	84 %	107 %	3 %	5 %	6 %
Spansk	91 %	132 %	169 %	64 %	93 %	119 %	28 %	41 %	52 %
Svensk	96 %	139 %	178 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Albansk	104 %	151 %	193 %	74 %	107 %	136 %	34 %	49 %	63 %
Urdu	115 %	167 %	214 %	71 %	103 %	132 %	27 %	39 %	50 %
Volof	118 %	171 %	219 %	118 %	171 %	219 %	59 %	86 %	110 %
Bosnisk, kroatisk, serbisk, montenegrinsk	125 %	182 %	233 %	89 %	129 %	166 %	39 %	57 %	72 %
Hindi	129 %	186 %	239 %	37 %	53 %	68 %	0 %	0 %	0 %
Rumensk	139 %	201 %	257 %	69 %	100 %	128 %	29 %	43 %	55 %
Kinesisk mandarin	143 %	207 %	265 %	78 %	113 %	145 %	52 %	75 %	96 %
Oromo	144 %	209 %	267 %	79 %	114 %	146 %	13 %	19 %	24 %
Kantonesisk	145 %	210 %	269 %	62 %	90 %	115 %	0 %	0 %	0 %
Sorani	148 %	215 %	275 %	95 %	138 %	176 %	21 %	30 %	39 %
Norsk tegnspråk	154 %	223 %	285 %	154 %	223 %	285 %	136 %	197 %	252 %
Persisk	162 %	235 %	301 %	91 %	132 %	169 %	23 %	34 %	43 %
Ungarsk	163 %	236 %	302 %	26 %	38 %	48 %	20 %	28 %	36 %
Bulgarsk	165 %	239 %	305 %	79 %	115 %	147 %	24 %	35 %	45 %
Amharisk	181 %	262 %	335 %	107 %	156 %	199 %	20 %	28 %	36 %
Singalesisk	183 %	265 %	339 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Lingala	184 %	267 %	342 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Portugisisk	189 %	273 %	350 %	92 %	133 %	170 %	41 %	59 %	76 %
Bilin	208 %	302 %	387 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Tysk	212 %	308 %	394 %	92 %	134 %	171 %	55 %	80 %	103 %
Usbekisk	241 %	350 %	448 %	193 %	280 %	358 %	0 %	0 %	0 %
Italiensk	244 %	353 %	452 %	162 %	235 %	301 %	49 %	71 %	90 %
Estisk	250 %	362 %	464 %	250 %	362 %	464 %	125 %	181 %	232 %
Fransk	295 %	428 %	547 %	197 %	285 %	365 %	49 %	71 %	91 %
Berbisk	296 %	429 %	550 %	127 %	184 %	236 %	0 %	0 %	0 %
Belarusisk	297 %	430 %	551 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

Engelsk	311 %	451 %	577 %	165 %	239 %	306 %	86 %	124 %	159 %
Tsjetsjensk	314 %	455 %	583 %	140 %	202 %	259 %	0 %	0 %	0 %
Georgisk	322 %	467 %	597 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Koreansk	324 %	469 %	601 %	108 %	156 %	200 %	0 %	0 %	0 %
Makedonsk	330 %	478 %	612 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Tsjekkisk	361 %	524 %	670 %	90 %	131 %	168 %	45 %	65 %	84 %
Japansk	396 %	574 %	734 %	198 %	287 %	367 %	0 %	0 %	0 %
Aserbajdsjansk	429 %	621 %	795 %	61 %	89 %	114 %	0 %	0 %	0 %
Mongolsk	440 %	638 %	816 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Armensk	499 %	723 %	926 %	200 %	289 %	370 %	0 %	0 %	0 %
Finsk	648 %	939 %	1202 %	216 %	313 %	401 %	54 %	78 %	100 %
Panjabi	686 %	994 %	1272 %	597 %	865 %	1108 %	0 %	0 %	0 %
Nederlandsk	888 %	1287 %	1647 %	555 %	804 %	1030 %	167 %	241 %	309 %
Islandsk	925 %	1341 %	1717 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Hebraisk	1320 %	1913 %	2448 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Hasaragi	1620 %	2347 %	3005 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Igbo	1900 %	2754 %	3525 %	950 %	1377 %	1763 %	0 %	0 %	0 %
Tibetansk	11877 %	17213 %	22033 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

Kilde: Utfylt rapporteringsskjema og uttrekk fra Proweb, samt oppføringer i Nasjonalt tolkeregister. Dekningsgradsanalysene inkluderer ikke samiske språk.

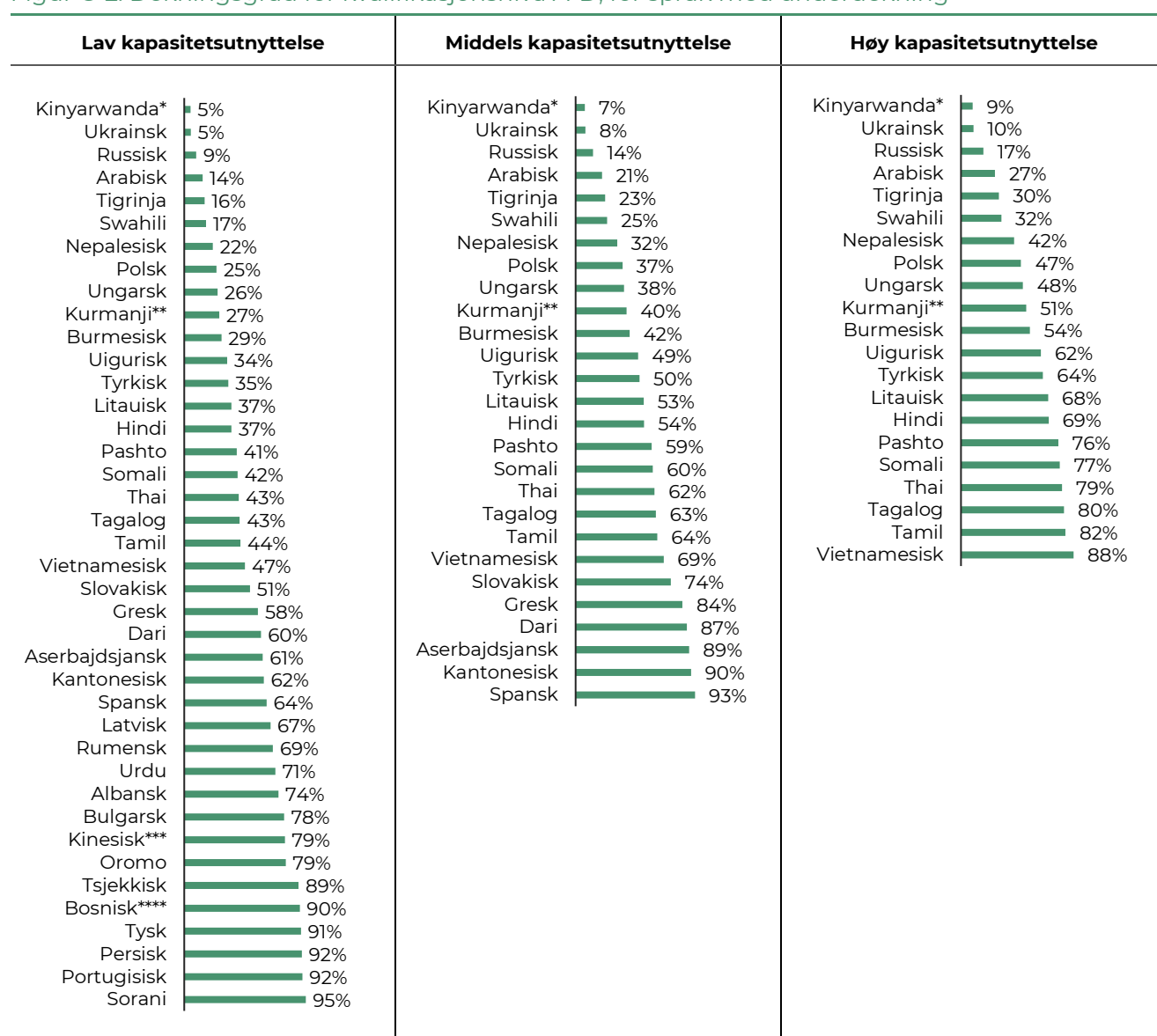
Vedlegg C: Dekningsgrad kvalifiserte tolker per språk, nivå A-D

Figur C-1: Andel oppdrag som kan dekkes og ikke kan dekkes av tolk med tolkeutdanning og/eller statsautorisasjon (kategori A-D), første halvår 2024

Kilde: Utfylt rapporteringsskjema og uttrekk fra Proweb, samt oppføringer i Nasjonalt tolkeregister

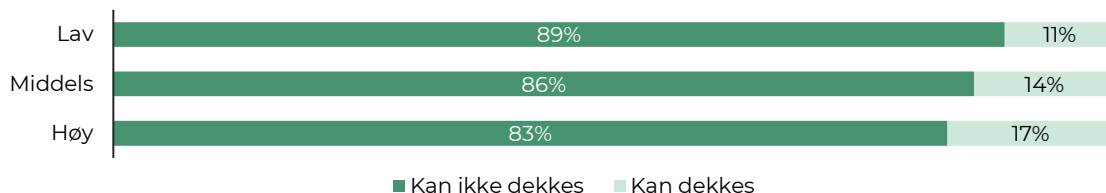
Figur C-2: Dekningsgrad for kvalifikasjonsnivå A-D, for språk med underdekning

Kilde: Utfylte rapporteringsskjema og uttrekk fra Proweb, samt Nasjonalt tolkeregister. Lav kapasitetsutnyttelse utgjør en maksimal kapasitet på 188 oppdrag per tolk per halvår, middels kapasitetsutnyttelse er på 237 oppdrag og høy kapasitetsutnyttelse er på 350 oppdrag. * Inkluderer også kirundi. ** Inkluderer også badinsk. *** Kinesisk mandarin. **** Inkluderer også kroatisk, serbisk og montenegrisk.

Vedlegg D: Dekningsgrad kvalifiserte tolker per språk, nivå A-C

Figur D-1: Andel oppdrag som kan dekkes og ikke kan dekkes av tolk med bachelor i tolking/eller statsautorisasjon (nivå A-C), første halvår 2024

Kilde: Utfylt rapporteringsskjema og uttrekk fra Proweb, samt oppføringer i Nasjonalt tolkeregister

Figur D-2: Dekningsgrad for tolker med bachelor i tolking og/eller statsautorisasjon, for språk med underdekning

Lav kapasitetsutnyttelse		Middels kapasitetsutnyttelse		Høy kapasitetsutnyttelse	
Ukrainsk	0%	Ukrainsk	0%	Ukrainsk	0%
Kurmanji*	1%	Kurmanji*	2%	Kurmanji*	3%
Thai	2%	Thai	2%	Thai	3%
Tigrinja	2%	Tigrinja	3%	Tigrinja	4%
Dari	3%	Dari	5%	Dari	6%
Russisk	4%	Russisk	5%	Russisk	7%
Arabisk	4%	Arabisk	6%	Arabisk	7%
Pashto	5%	Pashto	8%	Pashto	10%
Polsk	9%	Polsk	13%	Polsk	16%
Vietnamesisk	13%	Vietnamesisk	19%	Vietnamesisk	24%
Oromo	13%	Oromo	19%	Oromo	24%
Tyrkisk	13%	Tyrkisk	19%	Tyrkisk	25%
Litauisk	15%	Litauisk	22%	Litauisk	28%
Latvisk	17%	Latvisk	24%	Latvisk	31%
Gresk	17%	Gresk	25%	Gresk	32%
Tamil	17%	Tamil	25%	Tamil	32%
Somali	18%	Somali	27%	Somali	34%
Ungarsk	20%	Ungarsk	28%	Ungarsk	36%
Amharisk	20%	Amharisk	28%	Amharisk	36%
Sorani	21%	Sorani	30%	Sorani	39%
Persisk	23%	Persisk	34%	Persisk	43%
Bulgarsk	24%	Bulgarsk	35%	Bulgarsk	45%
Urdu	27%	Urdu	39%	Urdu	50%
Spansk	28%	Spansk	41%	Spansk	52%
Rumensk	29%	Rumensk	43%	Rumensk	55%
Slovakisk	31%	Slovakisk	45%	Slovakisk	57%
Albansk	34%	Albansk	49%	Albansk	63%
Bosnisk**	39%	Bosnisk**	57%	Bosnisk**	72%
Portugisisk	41%	Portugisisk	59%	Portugisisk	76%
Tsjekkisk	45%	Tsjekkisk	65%	Tsjekkisk	84%
Fransk	49%	Fransk	71%	Fransk	90%
Italiensk	49%	Italiensk	71%	Italiensk	91%
Kinesisk***	52%	Kinesisk***	75%	Kinesisk***	96%
Finsk	54%	Finsk	78%	Finsk	97%
Tysk	55%	Tysk	80%	Tysk	100%
Volof	59%	Volof	86%		
Engelsk	86%				

Kilde: Utfylte rapporteringsskjema og uttrekk fra Proweb, samt oppføringer i Nasjonalt tolkeregister. Lav kapasitetsutnyttelse utgjør en maksimal kapasitet på 188 oppdrag per halvår, middels kapasitetsutnyttelse er på 237 oppdrag og høy kapasitetsutnyttelse er på 350 oppdrag. * Inkluderer også badinsk. ** Inkluderer også kroatisk, serbisk og montenegrisk. *** Kinesisk mandarin.

5. Referanser

Oslo Economics, 2023. *Tolkemonitor SPRÅK: Offentlige organers behov for tolketjenester første halvår 2023*, Oslo: Integrerings- og mangfoldsdirektoratet.

Oslo Economics, 2024. *Tolkemonitor SPRÅK: Offentlige organers behov for tolketjenester 2023*. [Internett]
Available at: <https://www.imdi.no/globalassets/dokumenter/rapporter-2024/tolkemonitor-sprak-2023.pdf>

oslo**economics**

www.osloeconomics.no

E-post og telefon:
post@osloeconomics.no
+47 21 99 28 00

Besøksadresse:
Klingenberggata 7A
0161 Oslo

Postadresse:
Postboks 1562 Vika
0118 Oslo